

Don't die before you read this ? Đừng chết vì trộm cắp khi đọc tin này.

Tác Giả: Tràm Cà Mau

Thứ Năm, 12 Tháng 4 Năm 2012 17:49

Kính chuyän đäc và chyän tiäp. Tôi đã làm chúc thä väi đäm tang cäa tôi là Giän đä täi mäc tôi đa và Hoä Thiäu. Nay đäc biät thêm là có thä đäa thäng tä nhà xác ä bänh viän vào lò hoä thiäu thi càng tiän hän näa cho con cái tôi thi hành

1) Nên khäo giá nhiäu näi dù vä có cän nhän cũng thäy kä.

" Sai läm län nhät cäa tang quyän, là không chäu khäo giá năm ba näi khác nhau. Ngä i ta cho giá nào, thì cũng nhän, không dám häi mà cũng không dám mäc cä tä quan tài, cho đän đät chôn, và các nghi lä tän kém khác."

" Sai läm kä tiäp là chän läa nhà quän. Thäng chän gän nhà, hoäc näi đã có ngä i quen làm đäm tang räi. Näu không khäo giá vài ba näi, tang quyän có thä trä giá gäp 3 län näi khác. Ví nhä cùng viäc mai táng, có näi cho giá 2500 đô mà chä khác đän 6500 đô. Cũng viäc thiäu xác, có näi chä 395 đô, mà näi khác đän 5600 đô."

2) Có nên chäng mät ngä i chät ra không?

"... ngä i Viät mình bät chäc Mä, träng bày mät ngä i chät cho bän bè thân nhân nhìn län cuäi träc khi đem chôn là mät viäc làm không nên. Vì dù có trang đäm cách nào đi näa, thì khi đã chät, mät mäy cũng không còn đä nhìn nhä khi còn säng, näu không nói là xäu xí, rän rän, häc

Don't die before you read this ? Đừng chết vì truyền c khi đ c tin này.

Tác Giả: Tràm Cà Mau

Thứ Năm, 12 Tháng 4 Năm 2012 17:49

---

hác, tái mét."

“Khi làm mọt và trang điểm cho người chết, tôi xem chiếu trong phim tài liệu, mà s. Ngoài việc moi hết tim gan phèo phổi, dầy, ruột non ruột già, thây người ta còn dùng máy cắt dài chong nĩa thóc, to hơn chiếc đĩa, xiên t trong miệng xuống cổ, vào thân, có lỗ để giữ cho cái đầu và xác ở trí thẳng. Rồi cắt trong ngực, để dùng dây kim may, khâu hàm trên và hàm dưới lại với nhau trong vị trí bình thường, cho miệng khi há ra, và may môi lại với nhau. Dùng chọt dũa để vào các ngón chân để. Sau đó, dùng phấn, màu, thoa lên mặt, tạo thành mặt đẹp giống như da thường. Cắt tóc, cạo hay tỉ râu lại cho đẹp. Nếu mình chong kiến t n mọt khi họ làm cho thân nhân mình, thì đau lòng lắm.”

Nói cho cùng, rất nhiều người đi phúng viếng người chết rất ngại ngừng khi phải bắt c đ n quan tài nhìn mặt người quá cố dù không ai tỉn nói ra.

3) Người Công Giáo có đức h a thiêu hay không?

Ngày xưa giáo họ Thiên Chúa Giáo tin rằng đ n ngày phán xét, linh hồn sẽ nhập vào xác, để đi mà sống đời nghe b n án cuối cùng. Nếu xác đã b thiêu, hồn l y gì để nhập vào mà nghe Chúa phán xét? Vì vậy, truyền đây, người Công Giáo không đức h a thiêu và các linh mục không đức làm cho các đám tang mà người chết b đ a lên dàn h a. Thi Trung C, giàn h a dành cho những kẻ r i đ o, những người đ giáo.

Đ n năm 1963, Đ c Giáo Hoàng Phao L Sáu tuyên b việc ho thiêu là không trái với Giáo Luật

Ba năm sau, 1966 các linh mục đ c phép làm cho các đám tang ho thiêu.

Tóm lại, ngày nay, không có truyền người chỉ cho việc h a thiêu người Công Giáo

4) Cuối cùng, xin đ c di chúc của mọt c bà rất hi u biết:

“...Sau nãy mới chết, thì mẹ tôi mong các con làm đám tang đôn giôn. Không khăn xô, không tang niệm, không đưa bà con xem mất, không phúng điếu, không vòng hoa, và mẹ muốn đưa c thiêu xác. Tro cốt thì đem thả xuống Thái Bình Dương, đừng hòa tan vào biển cả, may ra thóc mới thóc u tiên quê nhà bên kia đời đời. Đừng chôn tiền xuống đất. Tiền tiền tiền kiếm được đem cúng cho họ thì thì ..”

BIẾT ĐAU LÀ KHỔ I ĐÊM CUỐC RONG CHỔ I

Mới vài ông Hàn mới chết, con cháu tôi xa xôi về chôn tang. Các anh chị em về cả ông chôn mất cái hòm do nhà quản đôngh, vài giá 12 ngàn đô. Ông Hàn chê đất, bỏ khoan quy đất nh, chị ông khỏ giá đã. Ông Hàn bình tĩnh ngồi bên máy vi tính, lúc tìm khỏ giá. Bà vài ông thì chỷ lui chỷ tôi trong phòng khách, dẫm chân đành đất trên sàn nhà, khóc bù lu bù loa, rồi đôn day áo ông mà nói:

“Giờ nãy mà anh còn ngồi đây thong dong khỏ giá? Chuyền nãy cốp bách. Có phải mua món hàng gia đôngh đâu mà chôn chôn? Tiền kém bao nhiêu anh em chúng tôi cũng chung chôn. Mẹ chết có mất tiền. Làm chi cái việc hà tiền xôn thôn?”

Ông anh về cũng bôn rồi nói:

“Giờ phút nãy, thì nhà quản ra giá bao nhiêu, mình cũng phải nhôn. Có đất hơn ít trăm bôn, cũng không sao. Mình làm chôn cái hòm đó, chôn họ có ép mình đâu?”

Ông Hàn quay ngoắt tôi, nói vài giôngh côngh rôn:

“Ít trăm thì tôi khỏ giá làm chi? Phải ít nhất là mấy ngàn đôngh. Có thể tiền tiền kiếm được tôn 40% đôn 60% toàn bôn chi phí tang lôn. Dù là tiền cả ai đi nôn, tôi cũng không muốn phung phí.”

Don't die before you read this ? Đừng chết vì trộm cắp khi đọc tin này.

Tác Giả: Tràm Cà Mau

Thứ Năm, 12 Tháng 4 Năm 2012 17:49

Bà viết thét lên:

“Rồi mua phải thùng hôm giờ mở, không tốt. Nó đâu đem đến liên cho mình để đọc, chứ để bao giờ mới có? Chém trộm vi phạm ma chay. Mà là nhà quán không chịu nhận hôm thì nói khác đi a tui, thì đem cái hôm đi tặng ai, tôi nhận được không cho để trong nhà này.”

Ông Hàn cười hi hi, chém rồi trả lời:

“Giờ mở làm sao để đọc? Cũng hôm nay, cùng hi hi, cùng tên, cùng nhà sản xuất. Nhà quán cũng mua tất cả các loại đó thôi. Rồi cũng thêm chi phí, tiền lãi, mà tăng giá lên. Ai đi mua thì ráng chịu. Nhà quán cũng không làm gì sai trái. Họ làm thông minh mãi, phải kiếm cho để đọc nhiều tiền lãi càng tốt. Họ cũng có gì tốt gì mà ai. Nhưng nếu mình mua để đọc đúng giá, thì người bán sẽ chuyển ngay đến nhà quán trong vòng 24 giờ. Chết chết. Theo luật liên bang Mỹ, bất cứ nhà quán không để cho người quan tài và các vật dụng cần thiết cho người chết do thân nhân mua và đem đến. Trộm cắp đó, nhà quán chịu lo các dịch vụ tang ma, các lễ lễ mà thôi. Tôi còn phải kêu nhà quán cung cấp cho mình bảng ghi giá cả của từng loại mà, gọi là FPL (Funeral Price List) theo luật định. Tôi sẽ so sánh thêm giá cả của từng loại mà để không bị lừa, trừ giá cao, đắt. Bà đừng lo, nếu nhà quán không nhận hôm, thì tôi bán lại kiếm chút lãi.”

“Bây giờ không phải là lúc đùa giờ để đọc. Anh có chắc hôm để đọc giao đúng theo mình mua, và trong vòng 24 giờ không. Giao cho nhà quán, họ trao hôm khác thì sao? Anh đã có kinh nghiệm nào đâu?”

“Mình có thể đòi hỏi đi trong lúc giao hàng, ai mà đánh tráo để đọc?”

Cố nhà bác mình, xông xáo vì thái độ kẻ cắp của ông Hàn. Mẹ t bà chửi viết gay gắt:

“Có phải vì không là mở ruột, nên chịu nhận nhận, và đòi làm những chuyện trái đi?”

Ông Hàn hi hi giãi, giờ cũng cười, gọi: “Này, chứ đừng nói thế. Mọi năm nay ai chăm sóc mở? Ai

Don't die before you read this ? Đừng chết với trộm cắp khi đọc tin này.

Tác Giả: Tràm Cà Mau

Thứ Năm, 12 Tháng 4 Năm 2012 17:49

Đã a mà đi bán nh viên, làm đồ thủ gi y t , nh c mà u ng thu c hàng ngày? Thủ ng n y ch ai. Thủ thì bây gi m qua đ i, tôi không có quy n ph giúp m và c gia đình n y, c hành tang l ðàng hoàng h n, ít t n kém h n hay sao?”

Ông Hàn g m g b đi, l c l i tìm tòi trong m y ch ng h s , và quăng ra m t t bào “US News & World Report” và nói:

“Các anh, các ch đ c bài “Đ ng Ch t Tr c Khi Đ c Bài N y” (Don't Die Before You Read This) đi, đ bi t.”

V ông Hàn la lên: “Tr i i, gi n y còn b ng d nào mà đ c báo? Mà nó vi t gì? Sao anh không tóm t t k cho bà con nghe, xem có l t tai không?”

Ông Hàn ch m ch m nói: “Tác gi Miriam Horn vi t v chuy n linh m c Henry Wasielewsky. V linh m c n y đã v ch tr n cách làm ăn thi u l ng thi n, bóc l t quá đáng c a m t s nhà quàn trong lúc tang gia b i r i. Đã b nh ng nhà quàn b t l ng h m d a, nh u l n kêu đi n tho i lúc n a đêm đòi xin tí huy t, không nh ng th , ông còn b c nh sát đ a ph ng sẵn đ u i, và c v Giám M c đ a ph n cũng ðày ông đi xa. Bài báo vi t r t hay, k r m t s th đ n c a nh ng nhà quàn thi u l ng thi n.”

Ng ng m t lát, u ng h p n c xong, ông Hàn nói ti p: “Tác gi vi t thêm r ng, ng i ta không có kinh nghi m, không có thì gi trong th i gian c p bách, không có đ bình tĩnh khi ðang ðau bu n, b i r i, cho nên nhà quàn và nghĩa đ a làm giá r t cao. Tang quy n m t quá, và nghĩ r ng ng i ch t ch có m t l n, nên giá nào cũng ch u. Cò kè giá c trong lúc ðau bu n n y, thì th y có cái gì l n c n trong lòng. Trong bài báo nói, giá cái hòm ch 675 ð, mà nhà quàn đ a giá 3495 ð, cũng g t đ u ch p nh n. Giá xe tang m i gi vào th i đó ch 25 ð mà tăng lên 200 ð hay cao h n n a. Cũng nh các món khác nh là hoa, bia m , thi p cám n vân, tăng g p 3 đ n 8 l n. N u giá ch tăng 100% thôi, là đã là ph c cho tang ch l m.”

Ông Hàn c i, và ti p l i: “Bài báo vi t thêm r ng, tr ng h p tang ch kêu đ t, h nói khéo l m. Đ ngh b xác vào thùng gi y ðem chôn s đ c r h n nh u, tang quy n nghe mà xót xa, ðau lòng, t i thân, nghĩ r ng mình th ng ng i quá c không đ , th là c n r ng ch u giá cao.”

Bà Hàn hỏi thêm: “Còn gì nữa không?”

“Đây, tác giả viết rằng, có một bà đã khóc và xin bà con bên bè trợ giúp tiền bạc để làm đám tang cho chồng. Nhà quản đòi 995 đô cho cái hòm. Khi có người hỏi sao đắt thế, họ bảo đó là loại hòm đặc biệt. Có người không tin, đi khảo giá, cũng hòm đó, loại đó, thì người sẵn xuýt bỏ ngoài đó là loại rẻ nhất bán giá rẻ. Người ta đến phân nản với nhà quản, thì họ giảm giá xuống 50%. Có nhà quản gián tiếp hỏi cho tu sĩ, giáo sĩ, tăng niêng vé máy bay đi chôn, du lịch miễn phí, để họ dành cho nhà quản số tiền chi trả tang lễ. Có thể mua ra giá cao đến 1000 đô. Có thể tăng giá không, cùng một cái hòm, mà có người đưa giá chỉ 1495 đô, mà người khác cho giá 9910 đô. Một số nhà quản kiếm tiền của thân nhân quá dễ dàng, bằng cách bán các phôi kim trong đám ma. Ví dụ người thêm một tăng niêng kim loại nhỏ, hình Đức Mẹ Maria, giá mua chỉ chừng 3 đến 5 đô, mà tính đến một hai trăm. Người ta nghĩ, không dám hỏi về những biểu tượng thiêng liêng nữa.”

Ông Hàn đưa tờ báo cho mọi người và thúc hỏi: “Độc đi, mọi người độc đi để thấy việc tôi làm đây là đúng hay sai. Nếu không biết, thì để cho người khác làm, đừng nói chuyện”

Vào lúc đó, thì có bà Kim đến. Bà này trước đây làm việc cho nhà quản, bà là trợ lý giám đốc tang lễ, nay đã về hưu. Ông Hàn nhớ biết cô của quý, xin bà Kim, yêu cầu giúp đỡ, hỏi người đến để làm sao giảm thiểu chi phí đám tang. Bà Kim nghĩ ngợi. Về ông Hàn chỉ ra phân bua:

“Giờ này mà ông xã em còn khảo giá trên mạng để làm tang lễ. Ông này muốn giảm chi phí, vì nhiều nhà quản tăng giá cho giá cao trên trời. Chỉ làm trong nghề, xin đừng giúp tôi em nữa.”

Bà Kim chậm rãi: “Không phải nhà quản nào cũng thiếu lương tâm, muốn nhân công hỏi tang gia bần rỗi mà moi tiền. Rồi nhiều nhà quản đàng hoàng, uy tín, những người cũng thà khôn ngoan, để tìm lợi tức để đa cho các số kinh doanh của họ. Giá cả cũng có cao, nhưng cao vào phải, không quá离谱. Nếu họ có đức nghề, quản cáo khách hàng mua thêm một cái, một cái kia, thì là lợi ích trong việc kinh doanh kiếm lợi. Với chi trả trợ lý không tốt gì ai, nhưng ai muốn có những thứ xa xỉ, đắt tiền, mà có khả năng tài chánh, thì tại sao nhà quản lại bỏ đi công họ? Nhà quản là người làm nghề mãi, kiếm lợi tức, chứ không phải người làm nghề để chết.”

Don't die before you read this ? Đừng chết vì trộm cắp khi đọc tin này.

Tác Giả: Tràm Cà Mau

Thứ Năm, 12 Tháng 4 Năm 2012 17:49

Ông Hàn nh̄ nh̄ : “Ch̄ có nhī u kinh nghī m trong ngành n̄ y, chúng tôi xin ch̄ vài l̄ i vàng nḡ c h̄ ng đ̄ n cho, làm sao đ̄ gī m thī u chi phí chôn c̄ t thân nhân, tránh nh̄ ng sai l̄ m t̄ n kém vô ích.”

Bà Kim c̄ i: “ Sai l̄ m l̄ n nh̄ t c̄ a tang quȳ n, là không ch̄ u kh̄ o giá năm ba n̄ i khác nhau. Nḡ i ta cho giá nào, thì cũng nh̄ n, không dám h̄ i mà cũng không dám m̄ c c̄ t̄ quan tài, cho đ̄ n đ̄ t chôn, và các nghī l̄ t̄ n kém khác. Sai l̄ m k̄ tī p là ch̄ n l̄ a nhà quàn. Th̄ ng ch̄ n ḡ n nhà, hō c n̄ i đã có nḡ i quen làm đám tang r̄ i. N̄ u không kh̄ o giá vài ba n̄ i, tang quȳ n có th̄ tr̄ giá ḡ p 3 l̄ n n̄ i khác. Ví nh̄ cùng vī c mai táng, có n̄ i cho giá 2500 đô mà ch̄ khác đ̄ n 6500 đô. Cũng vī c thiêu xác, có n̄ i ch̄ 395 đô, mà n̄ i khác đ̄ n 5600 đô.”

Bà v̄ ông Hàn b̄ n l̄ n nói nho nh̄ : “N̄ u ch̄ không nói ra đ̄ u đó thì em t̄ ng ông ch̄ ng em là nḡ i khùng, gàn đ̄ , ch̄ ng ách. Nh̄ ng em h̄ i ch̄ , thì gī đ̄ u mà đi kh̄ o giá, thân nhân mình ch̄ t r̄ i, có n̄ m đó mà ch̄ đ̄ c không?”

Bà Kim c̄ i nh̄ nh̄ng:

“ C̄ thông th̄ , đ̄ xác thân nhân t̄ i b̄ nh vī n, n̄ i đây có đ̄ phòng l̄ nh đ̄ t̄ n tr̄ , không ai đem xác quăng đ̄ hō c ḡ i hoá đ̄ n xū ng âm ph̄ đòi tī n nḡ i ch̄ t. Khi nào tìm đ̄ c n̄ i làm tang l̄ t̄ t, giá c̄ x̄ ng đáng, ch̄ u đ̄ c, thì m̄ i ký h̄ p đ̄ ng”

M̄ t ông r̄ trong gia đình xen vào câu chuȳ n: “Tr̄ ng h̄ p c̄ a gia đình tôi, ông b̄ v̄ a t̄ t th̄ t̄ i b̄ nh vī n, thì khō ng m̄ i phút sau có nhân viên c̄ a nhà quàn đ̄ n tī p xúc v̄ i gia đình, nói là h̄ đ̄ c kêu đ̄ n thō i đ̄ đem thi hài thân nhân quý v̄ v̄ nhà quàn. Chúng tôi v̄ a nḡ c nhiên, v̄ a m̄ ng là t̄ nhiên có nḡ i lo cho mình, kh̄ i ph̄ i đi tìm, ch̄ y nḡ c xuôi trong lúc b̄ i r̄ i n̄ y. Ch̄ có bī t t̄ i sao nhà quàn bī t gī i th̄ ?”

Bà Kim c̄ i: “Có gì l̄ đ̄ u? Nhī u nhà quàn liên l̄ c m̄ t thī t v̄ i các y-tá trong các khu c̄ p c̄ u, h̄ i sinh. Khi có nḡ i qua đ̄ i, thì y tá báo ngay cho nhà quàn bī t. Cũng là chuȳ n làm ăn th̄ ng tình”

Ông Hàn h̄ i: “Làm sao gī m thī u đ̄ c chi phí t̄ ng táng, mà tang l̄ v̄ n đ̄ c trang tr̄ ng,

bình thườ ng?”

Bà Kim nói: “Đợi ng gườ ng mình lên mua t t c các m c không c n thi t mà nhà quàn li t kê và khuy n cáo. Mua t i thi u mà thôi. Vòng hoa trên ng c, vòng hoa trên quan tài, mình mua ch m y ch c đồ, nhà quàn s tính đ t g p năm, g p m i l n. N u khôn ngoan, thì làm l tườ ng ni m t i nhà, t i chùa, nhà th . Trang trườ ng và thân m t h n.”

Bà Hàn lo lườ ng h i: “Ch có mua hòm và đ t chôn thôi, là đã đ . Còn chi phí gì khác n a chẳng ?”

Bà Kim c i : “ Có l ai cũng tườ ng chôn c t là đ n gi n nh ch nghĩ. Không. C m y ch c th chi phí , tôi k s ra đây mà thôi, nghe chán l m. N y nhé, chi phí c b n t i nhà quàn đ bàn đ nh vi c chôn c t, gi y phép chính quy n, khai t , mua hòm, v i t m li m, quách bao quanh hòm d i đ t, chuy n xác t n i ch t v nhà quàn, t m xác b ng cách rút h t ch t lườ ng trong ng i ra và b m ch t hoá h c vào, trang đ m cho ng i ch t, áo qu n li m, gi xác trong phòng l nh, m n phòng vi ng thăm, đ m xác ra vào, l vi ng thăm, th c ăn, gi i khát, t ch c c hành tang l , in chườ ng trình tang l , cu n t p ghi khách vi ng thăm, vòng hoa trên ng c và vòng hoa trên giá, tườ ng ni m tôn giáo, ban nh c, xe tang chuy n hòm t nhà quàn ra huy t m , xe l n ch thân nhân theo quan tài, xe ch các vòng hoa ra n i chôn, đ t chôn, đào và l p m , chu n b m t b ng đ làm l h huy t, cẩng l u, gh ng i, x p đ t vi c h huy t, bia m t m, đẩng cáo phó, bia m , kh c ch , đườ ng bia vân vân, m i m c là tính ti n riêng. Ch a kinh nghi m thì tườ ng ch có mua hòm và đ t chôn là xong. Cườ ng t t c l i, cũng là s ti n r t l n, tang gia không ng đ c.”

Bà Hàn h i: “Th thì m c gì mình có th t ch i, không mua?”

“Còn tùy cách l a ch n, thườ ng thì m c n y kéo theo m c kia, nhườ ng có nhi u m c có th b qua đ c. N u mu n tránh nhườ ng chi phí linh tinh, thì t t nh t là gi m b t các nghi t c r m rà, nh thăm vi ng nhìn m t, làm l t i nhà quàn. Thân nhân có th làm l tườ ng ni m t i nhà th , chùa hay t i t gia trong khung c nh nghiêm trang, và bà con đ ph i c c nh c thăm vi ng. Ng i quá c đ c đ a t b nh vi n đ n nhà quàn, r i thườ ng ra huy t m . Ngày nay, nhi u gia đ ình M t ch c tang l đ n gi n cho ng i quá c , ch riêng trong vòng bà con th t g n gũ thân thi t, không ti p b n bè, quan khách, không vòng hoa, không phúng đ u”

Don't die before you read this ? Đừng chết vì i trộm c khi đ c tin này.

Tác Giả: Tràm Cà Mau

Thứ Năm, 12 Tháng 4 Năm 2012 17:49

Bà Hàn c t ngang l i: “Th thì không s ng i ta ng d , ch c i? Thiên h t ng gia đình keo ki t, b n ti n, không dám chi ti n, ho c ng i ta chê mình nghèo?”

Bà Kim th dài: “Quan tr ng nh t là c nguy n c a ng i quá c . Bi t h mu n gì, và mình làm đ c gì trong kh năng tài chánh c a gia đình. Nhi u ng i ch t, mu n tang l đ n gi n, mà gia đình s b n bè bà con dèm pha, ph i g ng mình lên chi tiêu, n n n, mua lo âu vào thân. Cách t t nh t, là m i ng i, làm s n di chúc, vi t rõ các c mu n c a mình, trong kh năng tài chánh có th . Chu n b tr c khi ch t m t ch ng trình và l i tang l mà mình a thích, mong mu n, và h p v i kh năng tài chánh s n có. Đ ng đ gán n ng đê lên vai ng i còn s ng, và đôi khi th c hi n tang l trái v i ý mu n c a mình. Đ ng có đ n mi ng thôi, không có b ng ch ng, con cháu nhi u ng i quên mà không ai nghe. Khi đó, gia đình đ b i r i, vì k mu n th n y, ng i mu n th kia, gây g nhau. N u tang l có đ n gi n, thì cũng không ng i ai chê c i. N u nh ng ng i có d ti n, mu n hoang phí đem chôn ti n xu ng đ t, thì cũng không ai trách móc . Bà n i tôi ngày tr c, mu n con cháu m c áo sô, th t l ng r m, dép c , khóc lóc, n m lãn l n c n đ ng xe tang. Thuê thêm ng i khóc m n làm đ c tai bàng dân thiên h . Th y không đ p, thi u vẫn minh. Nghe đầu ông c n i c a tôi ch t, hòm quàn trong nhà g n một năm dài, ti p khách vi ng tang, chôn xong thì bà c ch t vì quá m t nh c, và gia đình s t nghi p.”

Ông Hàn h i: “Tr nh chúng tôi, có nên vi t di chúc không? Khi nào là lúc nên vi t?”

“Trên năm m i tu i, thì vi t đ c r i. Nh ng ng i b nh n ng, nên vi t ngay là t t nh t. Tôi bi t, nhi u ng i M giàu hàng trăm tri u, khi ch t cũng mu n làm đám tang đ n gi n, t i thi u, không cho ai nhìn m t, và ch có vài ch c thân nhân tham d . Trong ngh , tôi bi t khá nhi u gia đình Vi t Nam giàu có, khi ch t cũng chuy n xác t b nh vi n th ng đ n nhà thiêu luôn, kh i ph i qua nhi u giai đ n, nghi th c r m rà. R i bà con b n bè đ n nhà làm l t ng ni m, nh c chuy n vui bu n liên h đ n ng i quá c trong không khí vui v , bình th ng. Tôi nh n m nh đ m n y, n u không mu n cho thân nhân b i r i khi mình qua đ i, thì m i ng i l n tu i, nên vi t s n l i đ n dò cho gia đình”

Ông anh l n nói: “Theo tôi nghĩ, ng i Vi t mình b t ch c M , tr ng bày m t ng i ch t cho b n bè thân nhân nhìn l n cu i tr c khi đem chôn là m t vi c làm không nên. Vì dù có trang đ m cách nào đi n a, thì khi đã ch t, m t mảy cũng không còn đ nhìn nh khi còn s ng, n u không nói là x u xí, r n r n, h c hác, tái mét. Cái hình nh cu i cùng trong trí c a b n bè r t quan tr ng. N u không đ c đ p đ , thi u s ng đ ng nh x a, u ng vô cùng. Nhi u l n đi đám tang bà con, tôi th y m t mảy ng i ch t h c hác, méo mó, mi ng v u, m t sâu, mà c bu n và ti c mãi, giá nh tôi đ ng nhìn th y hình nh đó thì h n, đ tôi còn gi mãi trong trí cái khuôn m t vui t i, r n r i, d th ng ngày x a. Nh t là nhi u ng i b n, c nh c đ n tên, là tôi

Don't die before you read this ? Đừng chết vì i trộm c khi đ c tin này.

Tác Giả: Tràm Cà Mau

Thứ Năm, 12 Tháng 4 Năm 2012 17:49

---

m ng t ng ra đôi m t sáng, n c i nh hoa t i, thay đ c b ng m t hình nh vêu vào khó nhìn. Tôi c mu n quên đi, đ l y l i hình nh đ p đ x a, mà không đ c. Tôi ch c không ai mu n b b n bè nhìn h v i m t nhan s c x u xí c . Tuy nhiên, cũng có r t ít tr ng h p, th y m t ng i ch t đ p h n khi còn s ng. Đó là nh ng tr ng h p ng i ch t ch a b b nh lâu dài, nhan s c ch a b tàn phá nhi u. ”

Bà v ông Hàn nói: “Theo tôi, thì vì ng i trang đi m kém, ho c chi ít ti n trang đi m, nên ng i ch t không đ c đ p”

Bà Kim c i l n: “M t chi c xe Ford đ i cũ, làm sao mà s a l i thành đ p b ng chi c xe Mercedes đ i m i. Tô trát cũng có gi i h n thôi, ngo i tr mang cái m t n khác. Theo kinh nghi m c a tôi, thì không ph i dám tang nào c a ng i M cũng tr ng bày m t ng i ch t cho b n bè nhìn. Nh t là nh ng ng i đã đau y u b nh ho n lâu ngày, ngay c khi ch a ch t, h không mu n ai th y h đã m o, h c hác, x u xí cùng c c.”

Ông Hàn thêm vào câu chuy n; “Khi làm m t và trang đi m cho ng i ch t, tôi xem chi u trong phim tài li u, mà s . Ngoài vi c moi h t tìm gan phèo ph i, d dày, ru t non ru t già, th y ng i ta còn dùng m y cây s t dài ch ng n a th c, to h n chi c đũa, xiên t trong mi ng xu ng c , vào thân, có l đ gi cho cái đ u và xác v trí th ng. R i c t trong n u, đ dùng dây k m may, khâu hàm trên và hàm đ i i v i nhau trong v trí bình th ng, cho mi ng kh i há ra, và may môi l i v i nhau. Dùng ch t đ o đ p vào các n i c n đ p. Sau đó, dùng ph n, màu, thoa lên m t, t o thành m t l p gi ng nh da th ng. C t tóc, c o hay ti râu l i cho đ p. N u mình ch ng ki n t n m t khi h làm cho thân nhân mình, thì đau lòng l m.”

Ông anh v c t ngang: “Thôi, thôi, đ ng đ ng nói chuy n đó, nghe mà ghê. Khu t m t, mình không th y thì đ s . Sao không tr l i câu h i chính, là làm th nào đ chi phí tang l ít t n kém nh t?”

Bà Kim c i: “Cách t t nh t là thiêu xác, và n u thiêu li n, chuy n xác t n i ch t, tr c ti p đ n lò thiêu, tang l làm t i nhà, không nhìn m t, thì đ đ c r t nhi u chi phí khác nh t m li m, p thu c, xem m t, thuê phòng, xe tang. Th ng phí t n ch trên 1000 đô thôi.”

Bà Kim h p thêm ng m trà, r i ti p: “Có ng i nói s nóng, không dám thiêu. Nh ng khi ch t r i, th n kinh đã tê li t, thì đầu bi t chi n a mà nóng hay l nh. N u còn bi t nóng l nh, thì khi

Don't die before you read this ? Đừng chết vì i trộm c khi đ c tin này.

Tác Giả: Tràm Cà Mau

Thứ Năm, 12 Tháng 4 Năm 2012 17:49

n m đ i đ t l nh l o, t i om, ch t ch i, ng p , đòi b vi trùng đ c khoét, m t mỳ teo rúm, há h c m m mi ng, nhăn răng, khô đét, ho c r a mủn ra, thì có khó ch u h n không? Ch a k đ i u mà ch nghĩa đ a b o là đ t 'vĩnh vi n', thì th ng là 49 năm hay 99 năm thôi. Sau đó thì thông cáo trên báo chí là s đ i xác. Con cháu có bao gi đ c đ n cái thông cáo n y, mà có đ c, cũng không bi t đó là m c a thân nhân mình. Bên Âu Châu, có nhi u h m nhà m , x ng ch t đ y, x ng c a hàng trăm v n ngôi m đ c đ ào lên, gom l i, x p đ t hàng tri u mi ng x ng l n l n , r t m thu t. Lu t l nhi u x , ch cho chôn 5 năm hay 10 năm, ho c m y ch c năm thôi. Ph i b c m sau th i gian đó. Ít có n i nào là vĩnh vi n ho c lâu vài ba trăm năm. Ngày nay t i M , ng òi ta càng ngày càng a thích vi c thiêu xác. Các x khan hi m đ t đại nh Nh t, và c Tàu, n Đ , đ u thiêu xác. Ngo i tr nh ng vùng xa xôi, còn gi l i vi c chôn đ i đ t.Theo th ng kê năm 2009, thì m i ti u bang sau đây, có t l thiêu xác cao nh t M : Nevada 73.93%, Washington 69.62%, Oregon 69.24%, Hawaii 68.82%, Vermont 65.67%, Arizona 65.60%, Montana 64.81%, Maine 62.75%, Colorado 62.01%, Wyoming 61.76%”

Bà Hàn xen vào: “Ng i theo đ o Chúa, có thiêu xác đ c không?”

Bà Kim c i và ti p l i: “Mãi cho đ n khi Đ c Giáo Hoàng Phao L Sáu tuyên b vi c ho thiêu là không trái v i Giáo Lu t vào năm 1963 và banăm sau, các linh m c đ c phép làm l cho các đám tang ho thiêu, thì vi ch a táng đ c phát tri n r t mau. Ngày x a giáo h u Thiên Chúa tin r ng, ph i còn xác, đ ch ngày phán xét cu i cùng, mà s ng l i trên thân xác đó. Chì còn đ o Do Thái là c m h a thiêu thôi, vì h cho r ng, tro c t n m trong h , không th “đ t b i tr v l i v i đ t b i đ c”

Ông Hàn b ng bán ra m i bà con, và nói : “Ông anh r tôi k r ng, th i m i ch y qua M m y năm sau 1975, anh em đ ng khoá Võ B Đà L t đi thăm vi ng m t ng i b n đang h p h i vì b nh ung th trong khu ch ch t Vi n Ph c Hoi. Khi đó, đa s đ u đ c thân, ho c v con còn k t l i Vi t Nam, b v , không bà con thân thích. Anh em th y ông b n n m thêm thi p, bàn nhau đóng ti n thiêu xác. T ng h n mê man không nghe đ c, nh ng b ng h n m m t ra và nói rõ ràng : “Ông cóc mu n thiêu, s nóng l m. Chôn mà thôi” Đám b n bè gi t mình nhìn nhau. M t ông b n nóng tánh, g n gi ng: “Đ a ti n đây, t i tao chôn cho. Th ng nào cũng rách m p, ti n đâu mà chôn m y.” M t ông b n khác nháy m t, r i nói: “M y mu n chôn cũng đ c, yên tâm đi.” Khi đi ra ngo i, anh b n nói: “ C h a đ i, cho nó yên tâm ch t. Sau khi ch t r i, thì cóc bi t ch g n a, thiêu hay chôn thì cũng th .” Th i đó, m i đ n M , ng i nào cũng đi làm vi c lao đ ng v i đ ng l ng t i thi u, lo nuôi thân ch a đ , l i lo g i ti n giúp gia đình bên Việt Nam, ti n đâu mà b ra chôn c t b n bè, đòi vi c ngoài kh năng, làm sao mà tho măn đ c? N y ch Kim, ch bi t t i sao ngày nay ng i ta chu ng vi c thiêu xác h n là chôn không?”

Don't die before you read this ? Đừng chết vì i trộm c khi đ c tin này.

Tác Giả: Tràm Cà Mau

Thứ Năm, 12 Tháng 4 Năm 2012 17:49

Bà Kim ăn bánh, u ng n c, r i thông th nói: “Theo nghiên c u c a các nhà xã h i h c, ng i ta chu ng thiêu h n chôn vì càng ngày ng i có h c th c cao càng đông đ o h n, vì c thiêu xác đ c qu n chúng ch p nh n xem nh bình th ng, đ t chôn không còn d dàng và r nh x a, ti t ki m đ t đai cho ng i còn s ng, giáo lu t không c m thiêu, ti n l i, gi n d và ti t ki m đ c nhi u thì gi , gi m thi u chi phí không c n thi t.”

M t ng i khác trong gia đình h i: “Tôi nghe nhi u ng i già mua trộm c toàn b ch ng trình tang l , t đ u t i cu i. Khi n m xu ng thì kh i bàn cãi l oì th oì gì, và ti n b c cũng đã thanh toán xong. Gia đình kh i ph i b n tâm. Vì c mua trộm c đó, có th t không, và có l i h i gì không?”

Bà Kim g t gù: “Mua trộm c toàn b các m c cho đám tang cũng là đ i u hay. Nh ng ph i li t kê rõ ràng t ng danh m c cho mình b ch, đ ng thi u kho n nào. Đ sau n y kh i ph i tr thêm, vì thi u sót. Cũng có nhà quàn mu n ki m chắc thêm chút chút, khi làm đám tang, nói là hòm lo i n y ch a v ho c m i h t, ph i ch mua . Nghe ch mua hòm là đã h t h n, và ch p nh n tr thêm ti n cho cái hòm đ t h n.”

Ông Hàn h i: “Có khi nào mình mua trộm c, ti n thanh toán h t r i, mà khi ch t, h ch i t làm tang ma hay không?”

Bà Kim c i khanh khách: “Chuy n gì cũng có th x y ra c . Bình th ng, thì không có chuy n r c r i đó. Ngo i tr khi nhà quàn b đóng c a, ho c đã đ i ch . K t nh t là khi mình đ i n i c trú quá xa nhà quàn ký h p đ ng làm tang l , ho c mình ch t m t ch n xa xôi nào đó, mang xác v t n kém h n là chôn hay thiêu n i ch t. Th ng th ng h p đ ng n y không tr lui đ c, không chuy n nh ng cho ng i khác đ c. Mua trộm c cũng có cái l i, là phí t n khò phải tăng theo th i giá.”

C nhà m i bà Kim l i ăn c m, đ tham d cu c h p gia đình và đ n tho i kh o giá vì c tang l . C gia đình bàn cãi sôi n i, k mu n chôn, ng i mu n thiêu, bà ch l n còn mu n làm đám tang linh đình, đ các nghi th c r m rà. C nhà cãi nhau thành to ti ng, m i ch a đi đ n đâu, thì cô Út l y trong xách tay ra m t là th , nhìn m i ng i và nói v i gi ng run run đ y n c m t:

“Th a các anh ch , em mu n cho m có đ c m t đám tang bình th ng nh m i ng i. Em đ các anh ch quy t đ nh, nhà chúng ta không thi u ti n, không c n ti t ki m. Nh ng các anh

Don't die before you read this ? Đừng chết vì trộm cắp khi đọc tin này.

Tác Giả: Tràm Cà Mau

Thứ Năm, 12 Tháng 4 Năm 2012 17:49

---

chị không đừng ý vì nhau, có thể sinh ra bất hoà, nên em xin trình lá thư của mẹ gửi cho em từ lâu, để anh chị xem. Đây, em xin đọc lá thư : "...Sau này mẹ chết, thì mẹ mong các con làm đám tang đôn giôn. Không khăn xô, không tang niệm, không để bà con xem mặt, không phúng điếu, không vòng hoa, và mẹ muốn đừng có thiêu xác. Tro cốt thì đem thả xuống Thái Bình Dương, để mẹ hoà tan vào biển cả, may ra thỏ m và thỏ u trên quê nhà bên kia đi được. Đừng chôn cất xuống đất. Tiền tiền kiếm được đem cúng cho hồn tử thi thôi .."

Cố nhà trách cô Út tại sao không để là thả ra thả đi, để khỏi bàn cãi lôi thôi, cô khóc mà không trả lời.

Sau khi nghe bà Kim phàn nàn, cố nhà hoàn tất và ký kết hợp a thiêu. Chi phí tang lễ chôn cất do nhà quản đônghiêng cáng 34,680 đô, chị còn tiền 1676 đô bao gồm toàn bộ thu nhập giáy tờ, chuyán xác, há thiêu và bình tro thả.

Toàn anh chị em trong gia đình góp thêm tiền, đem tang hồn tử thi 35 ngàn đô. Cố nhà đi vui mừng, nhá nhám. /.